

Τα νεοκλασικά κτίρια και η ανάγκη διάσωσή τους

/ [Πεμπτούσια](#)

Image not found or type unknown

Στα πλαίσια ανάδειξης θεμάτων σχετικών με την αρχιτεκτονική παράδοση και την ιστορική συνέχεια του ελληνικού πολιτισμού συνομιλήσαμε με την Ευανθία Θ. Καμπά, ερευνήτριας στο θέματα των νεοκλασικών και καταξιωμένης δημοσιογράφου, για το θέμα της διατήρησης των νεοκλασικών κτιρίων. Με συνεχείς και επίμονες προσπάθειες ανάδειξης της σημασίας και διάσωσης των νεοκλασικών οικοδομημάτων, η κ. Καμπά καταγράφει, φωτογραφίζει, και τεκμηριώνει έναν κτιριακό πλούτο και μαζί του μνημεία του νεοελληνικού πολιτισμού.

Πεμπτουσία: Ποιο το σκεπτικό της ενασχόλησής σας με το θέμα των νεοκλασικών κτιρίων;

Ευανθία Θ. Καμπά: Το εφαλτήριο για να ξεκινήσει το «ταξίδι» στον «κόσμο» των νεοκλασικών, ήταν ο Όμιλος Λαμιωτών και το Ιστορικό Μουσείο Λαμίας, στα οποία κατέχω την θέση της Προέδρου του Δ.Σ από 1997, έως σήμερα. Σκοπός και στόχος του συγκεκριμένου φορέα, είναι η καταγραφή, προβολή και ανάδειξη της ιστορίας, της πόλης της Λαμίας και των Λαμιωτών. Κάπως έτσι ξεκίνησε και η καταγραφή των διασωθέντων νεοκλασικών στην πόλη μου. Με τον φωτογραφικό μου φακό, αποθανάτισα τα κτίρια αυτά, για να υπάρχουν στο μουσειακό υλικό του εν δημιουργία, τότε μουσείου. Μετά την συγκεκριμένη καταγραφή, άρχισα να επεκτείνομαι στην ευρύτερη περιοχή του Ν. Φθιώτιδας, κατόπιν στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος, με τελικό στόχο την καταγραφή σε πανελλαδικό επίπεδο. Προσπάθεια δύσκολη, επίπονη και μακροχρόνια όπως καταλαβαίνετε. Αλλά το «ταξίδι» είχε ξεκινήσει και παρά τις όποιες δυσκολίες του ήταν και είναι άκρως ενδιαφέρον. Κάτι σαν παραμύθι θα έλεγα ή «σεργιάνι στο χθες». Με πολλές εκπλήξεις και απογοητεύσεις συγχρόνως. Οι εκπλήξεις είναι άρτια συνδεδεμένες με τα υπέροχα αναπαλαιωμένα νεοκλασικά κτίρια και οι απογοητεύσεις μέσα από την τραγική εγκατάλειψη των περισσότερων εξ αυτών.

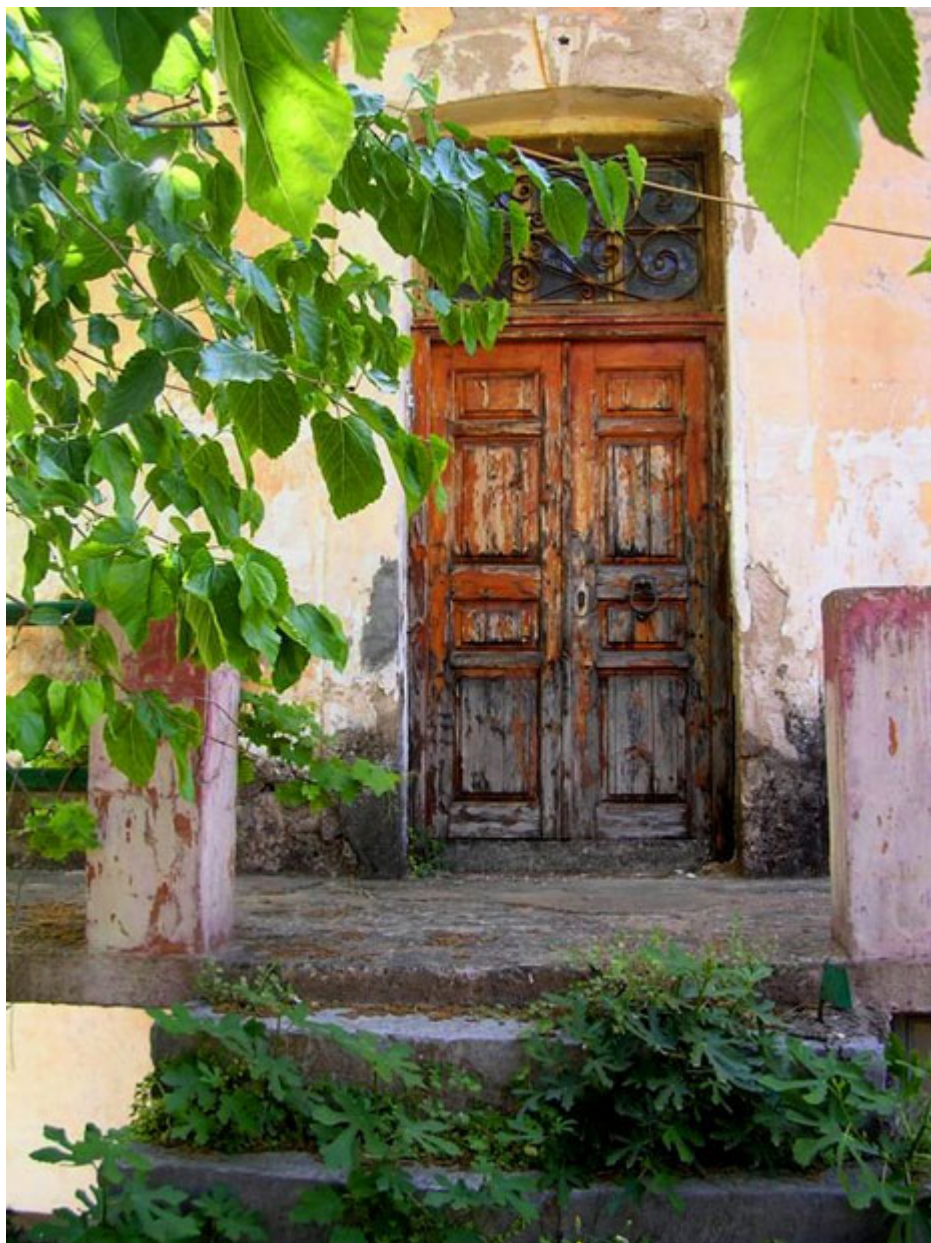

Π.: Είναι αρκετά γνωστό το θέμα έχει απασχολήσει τη αρχιτεκτονική επιστήμη και ανάλογους φορείς για μια οργανωμένη προσπάθεια διατήρησης τους;

Ε.Κ.: Το θέμα νεοκλασικά κτίρια και η διάσωση αυτών, σαφέστατα έχει απασχολήσει πολλούς και όχι μόνο από τον χώρο των αρχιτεκτόνων. Είναι ένα τεράστιο κεφάλαιο με πολλές παραμέτρους, εκ των οποίων η κάθε μια εξ αυτών έχει και διαφορετικό αποδέκτη. Η κεντρική εξουσία ή το κράτος εάν θέλετε, μέσα από το Υπουργείο Πολιτισμού, φέρει την μεγαλύτερη ευθύνη για να μιλάμε σήμερα, για κτίρια, «υπό εξαφάνιση». Για να είμαστε όμως δίκαιοι και αντικειμενικοί στις τοποθετήσεις μας, θα πρέπει να αναφερθούμε και σε μια αρκετά μεγάλη μερίδα πολιτών-κατόχων νεοκλασικών κτιρίων, οι οποίοι προτίμησαν τον αφανισμό τους, προς απόκτηση πολυτελών κατοικιών, εκεί που κάποτε τους χώρους αυτούς κοσμούσαν με την παρουσία τους, υπέροχα και μοναδικά σε ομορφιά και

αρχιτεκτονική τεχνοτροπία νεοκλασικά κτίρια. Σαφέστατα και σε αυτή την κατηγορία υπάρχουν πολλοί παράμετροι. Όπως π.χ πολίτες που με πολλούς τρόπους προσπάθησαν να τα διασώσουν, αλλά το μόνο που «εισέπραξαν», είναι η εγκληματική αδιαφορία της πολιτείας στον τομέα αυτό. Μην έχοντας λοιπόν άλλο τρόπο να αξιοποιήσουν την περιουσία τους, κατέφυγαν με τις «ευλογίες» της αδιάφορης πολιτείας στην κατεδάφιση αυτών.

Κάποιο νόμοι υπάρχουν όσον αφορά την διάσωσή τους. Δεν εφαρμόζονται όμως όπως θα έπρεπε και στον βαθμό που θα έπρεπε. Από πλευράς πολιτείας, έχουν γίνει αρκετές αναπαλαιώσεις. Οι περισσότερες είχαν εφαρμογή στην πόλη των Αθηνών και σε μεγάλα αστικά κέντρα της περιφέρειας. Πολλές όμως από αυτές, ενώ ξεκίνησε η διαδικασία αναπαλαίωσης, μέχρι σήμερα βρίσκονται σε στασιμότητα. Η έλλειψη κονδυλίων, είναι ένα τεράστιο θέμα, το οποίο βάζει «φρένο» στην προσπάθεια διάσωσης και αποπεράτωσης εργασιών. Κατά την προσωπική μου άποψη και εκτίμηση πάντα, δεν έχουν υπάρξει κινήσεις δυναμικές και αποτελεσματικές συγχρόνως, από τεχνικά επιμελητήρια και άλλους συναφείς φορείς προς το θέμα αυτό. Χρειάζεται πολύ δουλειά και συλλογικότητα στην προσπάθεια.

Π.: Πιστεύετε ότι τα νεοκλασικά κτήρια είναι καθρέπτης της πολιτισμικής μας συνέχειας και της ιστορικής μας πορεία;

Ε.Κ.: Σαφέστατα και μέσα από τα νεοκλασικά κτίρια και τον νεοκλασικισμό, «ξετυλίγονται» πτυχές της πολιτιστικής μας κληρονομιάς για αυτό τον λόγο και καλούνται διατηρητέα. Έρευνες πάνω στα νεοκλασικά κτίρια, από εξειδικευμένα άτομα, έχουν φέρει στο φως απίστευτα αποτελέσματα και πληροφορίες, όσον αφορά την πολιτιστική μας ταυτότητα, τον τρόπο σκέψης, ζωής και λειτουργίας των κατόχων τους και όχι μόνο. Τα νεοκλασικά κτίρια, είναι μια αστείρευτη πηγή γνώσεων και σπάνιων έως μοναδικών αποκαλύψεων, για εποχές που «έφυγαν», αλλά μας άφησαν πολύτιμα στοιχεία για να μελετήσουμε, να προχωρήσουμε και να δημιουργήσουμε. Με πρωτοστάτη πάντα την κεντρική εξουσία, η οποία δυστυχώς κωφεύει και όπως προανέφερα αδιαφορεί σε βαθμό κακουργήματος.

Π.: Αποτελούν τα νεοκλασικά αντιπροσωπευτικά ή χαρακτηριστικά οικοδομήματα του νεοελληνικού πολιτισμού;

Το μόνο σίγουρο είναι, ότι τα κτίρια αυτά, είναι αντιπροσωπευτικά δείγματα του νεοελληνικού πολιτισμού. Αυτό και μόνο τα κάνει περισσότερο πολύτιμα. Άλλωστε δεν έχουμε να επιδείξουμε και πολλά ως νεοέλληνες και αυτό δεν μας τιμά καθόλου. Το να βασιζόμαστε πάντα στους π.χ αιώνες δεν είναι και ότι καλύτερο για μια χώρα. Ο κόσμος προχωρά, εξελίσσεται, δημιουργεί, προσφέρει και η ιστορία καταγράφει. Και εδώ θα κάνω μια πολύ απλή ερώτηση. Για τα νεοκλασικά κτίρια στην Ελλάδα, ο ιστορικός του μέλλοντος, τι θα καταγράψει; Ας δώσει ο καθένας που ενδιαφέρετε πραγματικά για αυτό τον τόπο, την απάντησή του.

Προσωπικά, αισθάνομαι υπέροχα που στο «σεργιάνι μου» αυτό στον «κόσμο» των νεοκλασικών, διαδικτυακά, έχω πολλούς συνοδοιπόρους. Η σελίδα δημιουργήθηκε το 2010 με κατ'εξοχήν δικό μου φωτογραφικό υλικό και αριθμεί 6.400 μέλη έως σήμερα. Δεν υπάρχει περίπτωση να σταματήσω την προσπάθεια αυτή. Και αυτό γιατί ο «κόσμος» των νεοκλασικών με έχει «σκλαβώσει» και μαζί με εμένα και κάποιες χιλιάδες ακόμη. Απλά θα ήθελα κάποια στιγμή να πραγματοποιηθεί μια έκθεση με το υφιστάμενο υλικό για να γνωρίσει περισσότερος κόσμος, ένα σημαντικότατο κομμάτι της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Και ιδιαίτερα τα μικρά παιδιά. Όπως πολύ ορθά μπορείτε να καταλάβετε, αυτό δεν μπορώ να το κάνω μόνη μου. Αυτή η προσπάθεια έκθεσης του φωτογραφικού υλικού, διανθισμένη και με άλλα στοιχεία, όπως τα έχω φανταστεί, χρειάζεται στήριξη οικονομική. Θα ήταν υπέροχο να ευαισθητοποιηθεί κάποιος ή κάποιοι και η έκθεση αυτή να πάρει σάρκα και οστά.

Π.: Σας ευχαριστούμε

Ε.Κ.: Ευχαριστώ